

in aan oorlog, nazisme, aan van totalitaire „droomer“ (op tiging) deden erend spul. De ordig (vroeger maar aan iets weer genoed) is een beetje ze immer aan li-snorren, aan aan stramme

J. v. d. Ploeg, en, inzake die de bedoeling, tliër had, voor g en wij ston- tliërnaam op- mentaar. Hij wist niet pre- it men aan de veren het fijne heer, misschien, in dat typee- dichte van ge- verontreiniging en — van den p?

an dat woord- ent soms niets k. Het kan ook grenzen wonen l den bijnaak ntenland“, hm, eren) van: een keld, ruim van oo word-je den leelijke gentiele gentleman. Dán gentleman een in slag om ge-

Egypte“ in den Egypteland, uit met betrekking t. Gezang 1:2. veest. Je zegt, mee te maken: een geestelijke nde-dienst“, al- precies, waar de zondedienst t-de-zwoep een land veroveren gen hield, voor den wil, en je dijschakelings-

ziet zagen? De

ft, een Jood bij shakelaars, dan OTEN zeggen: vellenat-helleen, u jly Ausradier- e bondsgronden tassen. jyn eigen priet- het namelijk eljschakelaars geestelijk, kerk- usch de eenige istelijke wereld- eke namen ach- en ook andere ame onder het slavernij. Denk

elden een bloot pte“, die naam el-antithetische, r misschien te wordt, jyn we at „Babel“ een t. Niemand ge- l“, dat hij eerst st jyn, om er ke is van „uit t worden“, dan andere manier: tlieke geografi- ze gelooven van t „het aardsche „Egypte“ in de en wat God zijn

, dat in Matth. te“ juist Israël it, dat God zijn „Egypte“, weg reg te bewaren. (sigd worden in raël“) zou zijn d antwoord van geweest zijn op over Jezus, die geleerd. Je moet deze opvatting Holwerda wel rijven voor ons wone mannetjes in de bijbelsche zochte mogelijk- een Jood voor is iemand zeli- ggehaald? Maar 11:8, dan valt

hier veel te denken. Dan is „Pilatus“ een Kittier, en Herodes in elk geval een „Edomiet“, al zouden ze ons ook met de stukken bewijzen, dat Edom (Ezau) zijn bloedvader niet geweest is (Hnd. 4:25-27). En dan is in de volheid des tijds de eigenlijke „Egyptenaar“, de initiatief-nemer, Kafjas: hij meent wel, dat alleen Pilatus (Rome) het „Beest“ is, en dus de plaats van „Egypte“ inneemt, maar, doordat hij Gods Zoon, die Israëls ware leven en draaggrond is, uitlevert en vervolgt, is hij zelf met Rome (het Beest) en dus met „Egypte“ één geworden: als „Egyptenaar“ levert hij Gods Zoon uit aan Egypte, als Sodomiet aan Sodom. In Egypte en Sodom (Openb. 11:8) wordt nu Gods Zoon gekruisigd. Ze werden familie, door den afval, Kafjas en Pilatus; allebei „Egyptenaren“. Ze werden vrienden, Herodes en Pilatus; allebei „Edomieten“. O dat gebed uit Handelingen 4! Ze maken allemaal gemeene zaak met het diensthuis: een Egypte, een diensthuis, dat worden ze.

En nu is het wel genoeg voor ons praatje van deze week. Ik wou je waarschuwen. De U.N.O. dringt aan op een U.N.E.S.C.O., een instituut tot opvoeding, zoal niet van jou meer, dan toch zeker van je kinderen. Praat daar eens met je meiske over. Eisenhower is niet de eenige, die in Europa werkt. Dié wordt gefilmd, dié komt in de krant: hij gaat ook over de kanonnen. Maar er zijn ook andere menschen in Europa, en die zijn van de U.N.E.S.C.O. Zij worden niet gefilmd, zij werken stiller; wat niet wil zeggen: stiekum, want ze hebben 't allemaal eerlijk verteld, omdat ze erop rekenen, dat we 't prachtig vinden; ze vonden jou en mij lui uit een andere wereld, als ze in de gaten kregen, dat we daar nou óók al tegen zijn. Ze willen scholen, die in U.N.O.-zin gelijkgeschakeld zijn.

Geen Hitleriaansche, en óók geen Moscovitische, maar „gematigde“, en dus U.N.O.-gelijkgeschakeling, zeggen ze. Geen gedwéep.

Maar intusschen toch „cultureele“ gelijkgeschakeling. Net als Hitler wou, alleen maar anders. Hitler is nog lang niet dood.

En gaat ook evenmin dood als ieder ander Kittier.

En nu willen ze ook, dat jouw kinderen gelijkgeschakeld- de geschiedenisboekjes zullen krijgen. Die tegenstellingen moeten weg. Engelsch kan toch ook wel „engelsch“ (nou aan de engelen denken!) wezen? Duitsch ook? En dan die Spanjaarden uit den 50-jarigen oorlog? Kom, kom, niet iedereen buitenlander barbaar, Kittier schelden, of Edomiet, of Egyptenaar, of Sodomiet. De pluriformiteit der Cultuurgemeente!!!

Nee, we zeggen niet, dat dat allemaal nonsens is. Want we hebben al lang geleerd, dat er in onze kerk Kittiers zijn, dat ons hart van nature sodomietisch is, en dat de egyptenaar zit in ons vleesch.

Maar wij zien toch door alle worsteling, naar binnen en naar buiten, heen die geestelijke antithese tusschen Israël-Egypte, Jacob-Edom, Habakkuks geloofsgemeenschap en de Kittische (Chaldeeuwache) heidentrosgemeenschap.

En die antithese, die kennen de U.N.E.S.C.O.-opvoeders niet.

En nu ons christelijk middelbaar onderwijs onder vele trouwe werkers ook ételijke slampampers kent, die niet eens weten, hoe je voor de klas moet bidden, nu moet je oppassen voor je kinderen. Praat met je meiske over die U.N.E.S.C.O., nu je nog verloofd bent. Wedden, dat jullie samen er ook wat aan hebben, als je nu al zóó over je kinderen praat?

Toen Israël van Rome „bandopening“ kwam vragen voor het crurifragium van „David“ — de Messias heet immers ook wel kortweg „David“! — kwamen ze winst halen uit hun eigen ongeluk: uit den diepen smaad, die daarin lag, dat Rome, dat heidendom, Israël niet anders kent dan als een nalie onder andere; een culturele krachten-bundel in een ethnologisch residu, zooals er twaalf gaan in een donjon en waarmee romeinsche wereldveroveraars wel met paarden en tanks vermogen af te rekenen, Israël, dat de pretentie voerde, het zwaard des Geestes, d.w.z. de zwaardmacht van het Woord zich toebetrouwd te zien, bleef „doleeren“: men heeft het zijn zwaard-van-staal afgenomen. En dat had Rome, dat Beest van Daniël 7, geaan. Wacht maar, zeggen ze — stráks komt Messias, om ons stálen zwaard aan het Beest met die leelijke grijp- vingers te ontwingen.

Doch als de nazarensche Messias, met nadruk het zwaard-van-staal, de roede-van-ijzer, alleen maar ná het zwaard-des-Geestes-en-des-Woords wil zien ontwaken, dan schroomt Israël niet, het romeinsche zwaard-van-staal op te roepen om te slaan naar dien beweerden Herder.

Het lost de vraag naar het zwaard-des-Geestes niet op; het schuift de profetieën, die daárover spreken, van zich af. Die de profetie voeren, het zwaard-des-Geestes nóg te hebben, die roepen om hun zwaard-van-staal. En de schápen roepen om de klauw van den wolf, dat hij den beweerden Herder de lendenen moge breken.

Zelfs tegen een niet erkenden Herder was dat alleen maar vuig verraad; de schriftgeleerden lieten de Schriften ongeopend — dat is; hun eigen zwaard laten ze in de schede. Ze zaten ook al met den grooten teen in een soort van U.N.E.S.C.O.-cultuurklein. Rome was óók niet gek.

Toen kwamen ze petitioneeren bij de generaals van het Beest: sla dien beweerden Herder. Daarmee gingen zij alle schápen verstrooien en van alle „kleinen“ hun hand afwenden. Zij verrieden hun eigen „natie“ als kerkge- meente.

Kafjas is er al mee begonnen: hij zelf ging „algemeen geschiedenis“ en „vaderlandsche geschiedenis“ schrij- ven met terzijdestelling van de „heilsgeschiedenis“. Ter-

RECTIFICATIE.

In het verslag van de receptie ter gelegenheid van Prof. Schilder's zestigsten verjaardag (De Ref., 23 Dec. '50) wordt gesproken van den voorzitter van het comité-Wormerveer. Dit is niet geheel juist. Het comité was gevormd in Krommenie, voorzitter van dat comité was de heer Koene uit Wormerveer.

Het comité deelt ons nog nader mee, dat de op- brengst der inzameling ruim f 3600.— heeft bedragen.

REDACTIE.

wijl hij weten moest, dat álle geschiedenis heils-historisch bepaalde geschiedenis is. Weet je wat hun óngeluk was? Dit: dat de curatoren en de directeurs van Jeruzalems universiteit weigerden, haar een echte vrije universiteit te maken. Dat betekende: het BoDEMGeschied tusschen Beest en Lam, tusschen Hoer en Bruid kon niet meer worden beslecht. Het kon voorschands alleen nog maar worden geleerd in katakomben-katechisaties.

Man, práát met je meiske op tijd. Doe haar de groeten van je ADOLPHUS VENATOR.

GRONINGER Brieven

Amice frater,

Komt Nietzsche's profetie van het nihilisme, dat voor Europa onvermijdelijk het gevolg moet zijn van zijn afdwallingen, meer en meer in vervulling?

Daar is nog altijd het optimistisch humanisme, soms christelijk gekleurd, dat zelfs van een nieuwe schoone toekomst spreekt. Een vereenigd West-Europa zal het kwaad keeren, dat men alleen maar ziet achter het ijzeren gordijn. Het is „fata morgana“.

Laat ik nu een vrijzinnig man als prof. De Sopper laten spreken, zooals hij dat doet in zijn zeer intere- sante studie „Dwaalwegen“. Er wordt veel gewag ge- maakt van religie, en zij zou zelfs tot de belangrijke functies van de menschheid behooren.

Maar welke religie? Leuba zegt, dat het alleen maar de vraag is of God zich zelf als nuttig beoont. Be- staat God? Het is een onnoozele vraag. Niet God, maar leven, meer leven, een omvangrijker, gelukkiger meer bevredigend leven is in laatste instantie het doel der religie. Maar wat is dat leven?

Gij weet welken grooten invloed de weensche ge- leerde Freud heeft gehad op veler geleerdheid. Toen ik enkele jaren geleden den moed had om tegen dien vreeslijken geleerde te waarschuwen, had ik aanstonds enkele protesten te incasseeren van zich noemende christelijke geleerden. Freud zegt echter toch maar, dat een oerkracht als de sexueele drift met nog enkele andere driften de grond van het leven zijn.

Dit lijkt, zegt prof. De Sopper, wel iets op „den oernevel“, waaruit heel de kosmos zich zou hebben ontwikkeld. Freud spreekt van het levende mensch- dier, welks ontplooiing naar zijn natuur werd gestuit door allerlei hindernissen. Des menschen diepste ver- langens werden naar den ondergrond van het leven verdrongen, maar zij bleven daar dringen en worden door een list der natuur gesublimeerd tot wetenschap en kunst en godsdiens. De mensch kan zijn eigenlijke dierzijn niet uitleven en de huidige ontwikkeling der menschen heeft geen andere verklaring noodig dan de dieren. Het geestesleven is maar een noodsporg. En de menschelijke cultuur is wel niet zonder belang, maar het is nog de vraag of de menschheid er door gediend werd. Daar ligt toch de oorsprong van allerlei ontredde van den mensch.

Mag de mensch niet leven naar zijn natuurlijke driften?

Geen ellendiger kwaad dan wat men schuldbesef noemt en gewetenswroeging. De oermensch had het veel beter. En zoo valt de hartgrondige afkeer van Freud jegens het Christelijk geloof te verstaan. Zijn voornaamste grief tegen het Christendom is hierin ge- legen, dat het de grootste sta in den weg voor den mensch is voor de onbelemmerde en onbeperkte uit- voering zijner sexueele driften.

Hier is Nietzsche profetie. Hij huidige, evenals Stendhal, den gruwelijken misdadiger, die geen ge- wetenswroeging kent. Denk maar aan diens terugkeer uit een opstapeling van gruwelen als moord en schen- nis aller moreele wetten, alsof het een studentenstreek was geweest.

Wij hebben dit in onzen tijd gezien.

Nog een andere veel geprezen geleerde wordt door prof. De Sopper genoemd. Nl. Klages. Ook hij acht het geestesleven rondweg schadelijk voor het leven. Hij heeft een groote ontdekking gedaan. Er is bij den mensch „geest“ en „leven“. De „geest“ komt van bui- ten af in het kosmische leven. De geest wil heerschen. De wetenschap zegt: ik zoek de waarheid. Het is vroom bedrog. Het van alle instincten verlaten verstand, waarvan de geest zich bedient, weet met de werke- lijkheid geen raad. Het leven verstart. Het werkelijk gebeuren loopt uit op beelden, levende machten, demonen. Wij moeten terug naar het politheïstisch heiden- dom. Alles is bezield door demonen, zooals de oude Grieken van Nietzsche dit geloofden. Zeide ook de zgn. eerste Grieksche wijsgeer Thales niet: alle dingen zijn vol goden? Ook van het pragmatisme van James is terecht gezegd, dat het hierop uit moest loopen.

Zegt men misschien: maar dat is alleen maar bij dezen Klages het geval, een geestelijke erfgenaam van Nietzsche, dan antwoordt De Sopper: wonderlijk, dat zoovele moderne denkers, die religie, speciaal het Christendom, als overwonnen mythologie verachten, zich haasten om zich fanatiek vast te klemmen aan constructies van eigen fabrikaat, die van eigenlijke mythologie alleen verschillen doordat zij minder dich- terlijk en diep zijn.

Volgens Klages tracht wat hij „geest“ noemt alles te vernietigen. De vitale drijfkracht worden de demonen. De mensch komt buiten, het werkelijke leven te staan. Dat werkelijke leven is rythme. Maar de mensch zet daartegenover den regel, de maat, de tact. Apollón boven Dionysius. Het komt echter op dat

rythme aan. Rythmisch is 't vliegen der vogels, het draven van wilde paarden, het glijden der viaschen. De dieren kennen geen regel en maat. Rythmisch is de wisseling van dag en nacht, eb en vloed, zomer en winter. Alles in de natuur is rythme. Maar met die takt dwingt men dat rhythmische leven in een keurs- lijf van regel en maat en doodt het.

Men leze nu maar eens den lofzang op zulk rythme in het letterkundige werk van Rispen, thans den christelijken onderwijzers als een zulver christelijk werk voorgezet, aan hetwelk principieel, volgens een christelijk orgaan, niets ontbreekt.

Dan zien wij hoe Nietzsche's profetie doorwerkt in onzen dag.

In plaats van het intellect komt de intuïtie, in plaats van den wil het instinct en de dierlijke drift, in plaats van het ethische het kosmische, in plaats van Apollón Dionysius. En al die beschouwingen, waarop ik nu niet verder inga, hebben de strekking ons leven van alle betekenis te berooven. Is dat niet ook Sartre?

Bij Klages is het eigenlijk zóó, dat de zgn. „geest“ het leven voortdurend bedreigt, en afdoende verlossing kan de mensch alleen verkrijgen door den zelfmoord. Ook al niet nieuw, naar men weet.

Prof. De Sopper concludeert: als God uit het leven verbannen wordt, gaat de mensch te gronde. De menschheid massaal geofferd aan den eenen of ande- ren Moloch. En hij eindigt zijn werkje met de wor- den van Da Costa: wat afvalt van den hoogen God moet vallen. Eenzelfde schuld, eenzelfde lot voor allen. Verlaten wordt wat God verlaat, wat God verstoot verstoot. Wel hoort men dagelijks stem op stem weerklinken: geen nood, wij redden 't zonder Hem. Maar die het zeggen — zinken.

Wat baat het echter als men van God spreekt, ter- wijl men Zijn Woord verwerpt? Ik hoorde een dezer dagen een jeugdpreek waarin ook heel dierbaar werd gesproken over God en Christus, maar dan verwezen werd naar den mysticus Eckehardt, die trouwens heel weinig van den Christus spreekt. De spreker had „Herfstij der middeleeuwen“ van den historicus Hui- zinga eens moeten lezen. Voor Eckehart is God ten slotte niet dan een woestentij, waarin de mensch op- gaat in het „niets“.

En nu ik toch van prof. Huizinga gewaag, denk ik aan het feit, dat de jongste deputatenrede voor de a.r.- partij werd geopend met een heenwijzing naar zijn „Schaduwen van morgen“.

Gij herinnert het u, hoe Huizinga klaagde over zijn tijd. Hoe hij protesteerde tegen de irrationeele krach- ten, die onze cultuur bedreigen. Het was even voor den tweeden wereldoorlog met al zijn gruwelen. Hui- zinga zag feitelijk Nietzsche's profetie in vervulling gaan. Alles, zoo zeide hij, raakt in wankeling: waar- heid en menscheijkheid, vernuft en recht. Dr Schou- ten herinnerde er aan. Onze wereld is een bezeten wereld.

Maar kon prof. Huizinga den weg tot behoud wijzen?

Voor hem was niet Luther noch Calvijn de groote man, maar Erasmus. En Erasmus zong wel spottend den „lof der zotheld“, maar hij zag in die zotheld een onontbeerlijk element van het leven. En Huizinga was ook de schrijver van „Homo Ludens“. Hij zag het leven werkelijk als een spel. Wat klaagde hij dan nog?

Volkomen terecht moest onlangs de Italiaansche geleerde Carlo Antoni in een studie over Huizinga constateeren: Huizinga is een volkomen nominalist. En als hij klaagde over den val van Europa, „dan was zijn historiebeschrijving mede een symptoom van dit kwaad.“

Ik blijf optimist, zoo eindigde hij zijn werk „Scha- duwen van morgen“, maar hij bleef in gebreke dit optimisme maar even aangeneemelijk te maken. Het was zoo iets als Camille Huyamans uitriep in een zekere wanhoop: ik blijf optimist.

Tot onze groote verbazing wordt zulk bodemloos optimisme de inhoud van de a.r. politiek inzake het zoo aanbevolen federalistisch West-Europa.

In de rede van dr Bruins Slot in de Tweede Kamer over den raad van Straatsburg en dit nieuwe Europa, een rede namens de a.r. partij, wordt op drieërlei ge- wezen. Daar is een culturele basis „waarop wij elkaar als Europeanen, of wij Roomsche katholiek, humanist, vrijdenker, Calvinist of Luther zijn, kunnen verstaan.“ Men moet nu eens lezen wat dr A. Kuyper in de toelichting „Ons Program“ van den atheïst, den vrijdenker zeide. Hoe met een culturele

Wijzigingen Handboek 1950

(Om tijd en onnoodige moeite te besparen, verzoekt de Redactie berichtjes voor deze rubriek rechtstreeks naar de administratie in Goes te zenden.)

Biz 17. Uithuizermeeden. Adres kerkeraad: H. Pennin- ga, Hoofdstraat B 35.

Biz 34. Winschoten. Adres kerkeraad: J. Ridderbos, Oudewerfslaan 55. Diaconie: A. Veldkamp, Oudewerfslaan 4, Tel. 467. Post, 149892.

Biz 36. Enschede. Adres kerkeraad: Joh. Jaspers, Atjeh- straat 7.

Biz 42. Dalfsen. Adres kerkeraad: R. Gunnink, Baars- mastraat 4.

Biz 47. Arnhem. Adres kerkeraad: W. Kats, Palestrina- straat 36, Tel. 26589.

basis waarop ook deze zou willen staan, de volkeren te gronde moesten gaan.

Daar is voorts een politieke basis, want „er bestaat in Europa over alle mogelijke woorden als souvereiniteit, vrijheid, democratie e.d. veel meeningsverschil, maar wanneer wij in Europa deze woorden gebruiken, hebben wij ten naaste bij hetzelfde voor oogen. Een gesprek is mogelijk.“

En nu het ergste. Er is een religieuze basis. Dr Bruins Slot zei: ik ben Calvinist. Maar hij weet de ellende voor Europa aan de verdeling van het christelijk wereldrijk van Karel den Grooten, bij het verdrag van Verdun in het jaar 843.

Hier springt de moderne Calvinist heel de Reformatie der zestiende en zeventiende eeuw zoo maar over. Zij is er niet meer. Of was een kwaad. Hij zag in Straatsburg de prachtige Roomsche kathedraal. Daar was ook nog de kerk waar Calvin eens predikte. Maar — hij koos feitelijk voor de kathedraal, ook hierin, dat hij als geneesmiddel alleen wees op den „geest van Christus“ waarin de roomsche hem direct kan bijvallen. Van 't Woord Gods werd niet meer gewaagd.

En dat alles kan in de volksvertegenwoordiging worden gezegd, gesteund trouwens door de deputatenrede van dr Schouten zonder dat er iemand in de a.r. partij is, die opschrikt, die protesteert, die klaagt. Dat is mee 't nihilisme, wat Nietzsche toejuichte. En het gewone volksleven?

In mijn vacantie logeerde ik in een hotel, van hetwelk de directeur mij op een goeden dag vertelde: U moet het niet euvel duiden, maar in de groote zaal is er van avond een danspartij, van de elite, zei hij er troostend bij. Dit is wel niet naar uw smaak, maar — u zult er toch geen hinder van behoeven te hebben. Het hotel was daartoe groot genoeg. Toen dien avond het helse jazz-lawal tot mij doordrong, dacht ik het goed een indruk van zulk een danspartij te verkrijgen en ging een moment er naar kijken. De zaal was propvol, het was een benauwende sfeer, en onder de maat van de kirschende jazzmuziek met allerlei woedend geschreeuw van de muzikanten daartusschen, gleden daar honderden paartjes dicht aaneengedrukt al maar stil schuivend heen en weer. Ik werd getroffen door die strakke gelaten en dof starende oogen.

En aanstonds rees voor mij op de schildering, die Nietzsche met groote ingenomenheid gaf van de orgische dansen der oude Grieken, in den Aziatischen dienst van Baäl en Astarte, van den vreeselijken natuurlijken dierlijken dans van Dionysius.

En als ik nu bedenke, dat zich gereformeerd achtende hoogleraren en domine's den volksdans voor hun jeugd aanbevelen, opdat zij charmant en elegant moge worden, dan zie ik met schrik, hoever het nihilisme van Nietzsche's profetie reeds is gegaan en hoe zelfs wie zich er op beroemen Calvinisten te zijn door de vreeselijke wereld van thans worden meegetrokken.

Met hartelijke groeten en heilbiede uw toegenegen

MARNIX.

KERKNIEUWS

(Om tijd en onnoodige moeite te besparen, verzoekt de Redactie berichtjes voor deze rubriek rechtstreeks naar de administratie in Goes te zenden.)

Beroepen te:

Zaandam, E. Teunis te Monster, Berkel en Rodenrijs, H. J. de Vries te Eindhoven.

Bedankt voor:

Winschoten, B. van Riet te Pieterburen.

— HALLUM. Na „Ferwerd“ en „Bijga“ mocht ook „Hallum“ een nieuw kerkgebouwtje in gebruik nemen. Een broeder en zuster der gemeente hadden indertijd een schuurtje ten geschenke gegeven. Daarvan was eerst een gedeelte geschikt gemaakt als localiteit voor catechisaties en vergaderingen. Thans is dat schuurtje yeranderd in een kerkgebouwtje, in totaal plaats biedend aan pin. 125 personen. Aangezien die ruimte des Zondags nog niet noodig is, is er door een uitneembare schutting een vergaderlokaal en een kerkeradskamer afgezonderd.

In een gewonen dienst des Woords op Zondag 17 Dec. l.l. en een gemeentevergadering op 10 Januari l.l. is het gebouwtje „ingewijd“, waarbij verschillende afgevaardigden waren uitgenoodigd.

Als kinderen zoo bij, zijn we met dit geschenk van den Vader in den hemel.

De oudste der aanwezige brs. uitte zijn persoonlijke groote blijdschap over dezen zegen des Heeren, en merkte op, dat het wonderlijk in onze oogen is, dat in één jaar in één burgerlijke gemeente (Ferwerderadeel) 3 kerkgebouwen in gebruik konden worden genomen. Van welke gemeente het totaal zielen aantal ongeveer 450 is.

Evenwel: Niet ons, o Heer, niet ons, Uw Naam geef eer. Dat op den stoel des gerichts, den kansel, het Woord van den Koning-Rechter altijd zuiver mag worden verkondigd, is de hartelijke bede van kerkeraad en gemeente.

— ATTESTATIES NAAR DE GARNIZOENSKERKEN. Ter vergadering van de classis Alkmaar-Zaandam was 'n voorstel van de kerk van Den Helder, luidend: De classis Alkmaar-Zaandam der Geref. kerken in Nederland spreekt uit, gehoord de toelichting van den kerkeraad van Den Helder, dat het zeer wenschelijk en noodig is, dat de kerkeraden onzer kerken uit wier midden jonge mensen in militairen dienst gaan, aan de garnizoenskerken daarvan niet anders dan door attestaties kennis geven.

De classis zende dit voorstel door aan de Particuliere Synode en deze zende het door aan de Generale Synode. Dit voorstel werd met meerderheid van stemmen aangenomen.

— GEESTELIJKE ARBEID ONDER VARENDEN TER ZEE EN OP DE BINNENWATEREN. Voor eenige weken zijn afgevaardigden van onderscheidene onzer kerken te Rotterdam bijeen geweest om te beraadslagen over de ambtelijke bearbeiding van en evangelisatie onder varenden ter zee en op de binnenwateren. Aan de hand van het agendum, dat tevoren aan de samsprekende kerken was toegezonden, werd verslag uitgebracht van den arbeid ter oriëntering op het gebied van den geestelijken arbeid onder varenden, alsmede van allerlei gezochte en gelegde contacten.

Naar aanleiding van het een en ander werd inzake den geestelijken arbeid ter visscherij besloten, dat deze aan de desbetreffende visscherskerken kon en behoorde

te worden overgelaten (wat de groote of diepzee-visscherij betreft aan de kerken van IJmuiden, Katwijk, Scheveningen, Maassluis en Vlaardingen; wat de kleine visscherij aangaat aan die van Den Helder, Urk en IJmuiden in overleg met die van Souburg, van waaruit Vlissingen en Breskens bewerkt worden of kunnen worden).

Terzake van den arbeid onder de schippers op de binnenvaart bleef het standpunt gehandhaafd, dat de kerken geen gemeenschappelijke taak hebben.

Voor den arbeid op de groote vaart, kustvaart en zee-sleepvaart zal men diligent blijven inzake mogelijkheden tot het geregeld uitzenden van predikanten op de schepen. Correspondentie en toezending van lectuur blijft aan de plaatselijke kerken overgelaten. De kerken zullen worden verzocht te willen medewerken aan de registratie van haar varende leden ten einde de kerken ten behoeve van haar varende leden met de resultaten van deze registratie te dienen.

Een circulaire daartoe is na deze vergadering naar al de kerken uitgegaan; vele kerken hebben reeds geantwoord en belangrijke gegevens verschaft; vele andere kerken hebben nog niets van zich laten hooren. Mag ook van de laatste groep nog iets worden vernomen?

De commissie werd gecontinueerd met dezelfde leden, als tevoren; voorzitter daarvan is Ds F. Tellenaar te Den Helder, secretaris Ds J. F. van Hulsteijn J.F.zn. te Amsterdam-N., penningmeesteres me. H. Salomons te Rotterdam-C. (postrekening 229568 ten name van Penningmeesteres Commissie van samenwerkende Geref. Kerken voor geestelijke verzorging van varenden, Calandstraat 53, Rotterdam-C.).

— CLASSICALE EXAMINA. De kerkeraad van Veenendam besloot aan de classis voor te stellen: het Preparatoir en Peremptoir examen, beide voorgeschreven in art. 4 der Dordtsche Kerkenorde, te doen bestaan uit de volgende onderdeelen: a. kennis van de Hellige Schrift; b. kennis van de Drie Formulieren van Eenigheid; c. kerkrecht; d. kerkgeschiedenis; e. Preekbeoordeling.

Toelichting: De huidige inrichting van deze examens is zoodanig, dat in het algemeen de helft der afgevaardigden, door gemis aan kennis van Hebreeuwsch en Grieksch over bepaalde onderdeelen geen verantwoord oordeel kan geven. De bedoeling van dit voorstel is: 1e. alle afgevaardigden volledig verantwoordelijk te stellen voor al of niet toelating van een candidaat tot den Dienst des Woords, en 2e. van den candidaat eerst en vooral te eischen, dat zij thuis zijn in de Schrift en de Belijdenis der Kerk. Waar thans alle candidaten opgeleid worden en examen afleggen aan de Hoogeschool der Kerken, onder toezicht van door de Kerken aangewezen Curatoren, kan een meer wetenschappelijk onderzoek ter classis achterwege blijven.

— IN REVISIE. Het verleden week in deze rubriek vermelde bericht inzake de besluiten der Gen. Synode 1948 betreffende ds v. Herwijnen is in zooverre onjuist, dat tegen deze besluiten geen appel wordt aangetekend, doch revisie wordt gezocht. De genoemde commissie heeft opdracht de redactie daarvan vast te stellen.

— V.G.S.R. Op 14 December 1950 is te Rotterdam opgericht de Vereniging van Gereformeerde Studenten te Rotterdam (V.G.S.R.). Het bestuur is als volgt samengesteld: H. W. de Jong, Praeses; E. Schuurman, Ab-actis; H. Rose, Fiscus. Adres Ab-actiaat: Adrien Mildersstraat 70b, Rotterdam—W.

HEIDELBERGSCH CATECHISMUS

toegelicht door Prof. Dr K. SCHILDER

De derde aflevering van het derde deel is deze week aan de abonnees toegezonden.

Het eerste en tweede deel, omvattend de Zondagen 1 t/m 7, alsmede de afleveringen van deel III, zijn direct uit voorraad leverbaar.

Vraag het uitvoerig prospectus, waarin u betreffende dit werk alles vinden kunt, bij uw boekhandel of bij de uitgevers

OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V. — GOES.

De 3e druk

Van Souvereine Liefde

door Ds E. TH. VAN DEN BORN,

is thans verschenen.

Er blijft steeds veel vraag naar dit kostelijke boek. Er is een nieuw bandontwerp voor gemaakt en de uitvoering is zeker zo mooi als de vorige.

Een zeldzaam mooi belijdenisgeschenk. Kerkeraden of jeugdverenigingen, let op de belangrijke korting bij minstens 20 exemplaren!

De prijs is f 3.25, bij minstens 20 exx. f 2.75.

Bestelbaar bij de Boekhandel of rechtstreeks bij de Uitgevers

OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V., GOES
Giro No. 36000.

EN NU ALLEMAAL!

Het is een genot de vele goede persrecepties te lezen over den pas verschenen zangbundel voor onze christelijke gezinnen: „EN NU..... ALLEMAAL!“

De bekende musicoloog, de heer M. Geerink Bakker, gaf dezer dagen in een N.C.R.V.-uitzending voor de radio een schitterende aanbeveling van dezen bundel. Vooral de groote verzameling en keurcollectie Valeriusliedertjes, getoonzet door den bekenden componist Cor Kee, vallen in den smaak.

Deze bundel, die met de uiterste zorg is samengesteld en waarin bij elk vers de toets van Gods Woord is aangelegd, is, ook wat de uitvoering betreft, een rijk en kunstvol bezit.

Prijs: f 7.90

Bestel dezen bundel bij Uw Boek- of Muziekhandelaar of rechtstreeks bij de Uitgevers:

OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V. — GOES
Giro 36000

Zangbundel voor de Christelijke Gezinnen en Verenigingen

Boekbinderij VAN KUIJK

Voor al Uw Bindwerk.
Reformatie f 3.—
Catechismus f 2.—

Alle terugzendingen onder rembours.

Zalmstraat 1 - Scheveningen

THEOLOGISCHE BIBLIOTHEEK

of gedeelte ervan te koop gevraagd. Br. onder No. 514 bureau van dit blad te Goes.

Adverteert in dit blad

HET RIJKE WOORD

door Dr M. B. VAN TVEER

is nog verkrijgbaar. f 4.25 in prachtband en omslag. Bestel het bij Uw boekhandel of bij de uitgevers:

Oosterbaan & Le Cointre N.V. - Goes